

Bakalářská práce Ludmily Miškaňové se zabývá v mongolistice poněkud neobvyklým tématem, které oborově přesahuje do oblasti vědy o umění. Historie trojdimenzionálního umění v Mongolsku sahá do doby rozmachu starověkých a raně středověkých kočovnických říší. Památky těchto kultur – především tzv. jelení kameny a monumentální sochy - vyrobení vládců tureckého kaganátu – jsou unikátními dokumenty kočovnického sochařského umění. Mongolský název těchto objektů, které jsou dodnes jednou z dominant mongolské stepní krajiny, je totožný s moderním výrazem pro „sochu“. Drobnější díla tzv. zvětrého stylu, který dominoval stepnímu umění kolem přelomu v prvním tisíciletí před naším letopočtem, fascinují dodnes svou dokonalostí, živostí a zobrazením pohybu.

Ludmila Miškaňová ve druhé kapitole své práce vztahuje mongolské moderní sochařství a „prostorové umění“ právě k této tradičnímu uměleckému stylu a přesvědčivě ukazuje, jak inspirace dávným kočovnickým uměním neustále ovlivňuje díla moderních mongolských umělců. Na druhé straně v práci zdůrazňuje mimořádnou, i historicky danou otevřenost mongolských umělců všem vlivům zvenčí – jak ze „Západu“, tak z různých částí Asie. Druhá kapitola podává komplexní, byť stručný přehled vývoje mongolského trojrozměrného umění od dob Skytů do současnosti.

Třetí kapitola, která je téžistěm práce, nejprve ve třech oddílech popisuje současnou situaci v ulaanbaatarském trojrozměrném umění. První část představuje několik sochařů, kteří vytvářejí svá díla tradičními technikami, mezi nimi i francouzského sochaře, který v Ulaanbaataru dlouhodobě působí. Druhá část se zabývá v Mongolsku zcela novou technikou instalací, která jejíž popularita prudce stoupá v posledních několika letech. Oddíl pojednávající o dekorativním umění velmi dobře vysvětluje odlišný přístup asijských, zejména kočovných kultur, od běžného postojevropských uměleckých kruhů k tomuto umění. V závěru kapitoly najdeme „několik poznámek“ k sochařskému vzdělání v Mongolsku a k veřejnému prostoru v Ulaanbaataru. Tento dovětek je důležitým dokreslením představy o tom, v jakém prostředí vzniká a působí mongolské moderní umění.

Celkově je práce Ludmily Miškaňové velmi pečlivě zpracována a je jak výsledkem systematického terénního výzkumu v Mongolsku, tak autorčiny dobře uměnovědně orientace. Zpracování nejnovějších trendů v v mongolském trojrozměrném umění je navíc první svého druhu v české mongolistice.

Bakalářskou práci Ludmily Miškaňové doporučuji k obhajobě.

Veronika Zikmundová
Oponent

13. červen 2014